

Luk 23, 25 – goede vrijdag 2018
Agnus Dei (Sela); groet; Opw 775; gebed; lezen Luk 23, 13-25; WK 147; preek; muziek; gebed; gelbel met Jes 53; GK 204; collecte; Opw 706 vs 1-3; zegen
Bergschenhoek 30.3.2018

Hij stierf in mijn plaats **dia**

Het had maar zo de dag van jouw dood kunnen worden. Maar het werd voor jou de dag dat je je vrijheid terugkreeg. Opgepakt en gearresteerd werd je, in staat van beschuldiging gesteld, het vonnis uitgesproken: moordenaar, opstandeling. Een doodvonnis. De Romeinse wet van toen kende geen genade voor moordende verzetsstrijders als jij. Maar het liep anders. Totaal onverwacht en ongedacht. De dag die jouw dood had moeten betekenen, werd voor jou de dag van herkregen leven en vrijheid. Jouw naam is Barabbas. Wat een dag moet het voor jou zijn geweest! Jouw doodvonnis was getekend. En toen kon je gaan, als vrij man, de aanklacht tegen jou vernietigd, het strafblad ongedaan gemaakt. Barabbas. Op deze dag zoomen we in op wat er hem gebeurde, waarom en hoe. Hij was de eerste die ondervond: Jezus stierf in mijn plaats...

Gerechtelijke moord **dia**

Gerechtelijke dwalingen komen wel eens voor. Ook in Nederland. Denk aan de Puttense moordzaak, de Schiedammer Parkmoord of Lucia de B. Zelfs in een goed georganiseerde rechtstaat als Nederland komt het voor. Maar stel je voor dat je zoiets zou meemaken als wat Jezus meemaakte. Een schijnproces. Valse beschuldigingen. Maar de rechter durft er niks tegen te doen. Schuldig of niet schuldig, dat maakt niet uit. Als er maar een veroordeling komt. Bij Jezus hebben we het niet over een gerechtelijke dwaling, maar over gerechtelijke moord. Hij wordt bij Pilatus gebracht. Maar Pilatus kan niks vinden op grond waarvan Jezus tot de dood zou moeten worden veroordeeld. Het is een aparte man met vreemde denkbeelden. Maar om Hem daarvoor aan het kruis te slaan, gaat zelfs Pilatus te ver. En nu zit hij met deze Jezus in de maag. Want de verzamelde mensenmenigte van Joden voor hem willen overduidelijk dat Jezus de doodstraf krijgt. Hoe houdt Pilatus dit opgewonden volkje te vriend?

Hij bedenkt een list. Jullie mogen kiezen, zegt hij, zoals ik jullie elk jaar laat kiezen. Ik verleen een misdadiger gratie om mijn goede wil te tonen. Wie moet ik dit jaar gratie

verlenen? Jezus of Barabbas? Dat is het moment dat Barabbas opduikt in het verhaal van Jezus' lijden en sterven. Een man volgens Lukas opgepakt voor moord en opstand. Een crimineel en misdadiger, een man met bloed aan zijn handen.

Barabbas... Zoon van Abbas betekent zijn naam. Abbas of Abba... Zoon van vader dus. Er zijn berichten die zeggen dat zijn voornaam Jezus was... Dat zou ironisch zijn. Dan zouden er twee Jezussen daar naast elkaar hebben gestaan. Twee Vaderszonen. Jezus uit Nazaret en Jezus Barabbas... En Pilatus laat kiezen: welke zoon van de vader zal ik vrij laten, Jezus of Barabbas?

En zo krijg je die belachelijke en schandalige vertoning! Zoon van Abba, zoon van de vader... Wie is dat hier eigenlijk? Niet Barabbas. Hij is de gevallen zoon van de Vader. Een moordenaar, oproerkraaier, een crimineel. Ja, hij verdient straf! Maar Jezus, de echte zoon van Abba, de enige zoon van de Vader – Hij toch zeker niet! Niemand heeft hij ooit iets aangedaan, voor iedereen had Hij altijd alleen maar liefde over. De keus is toch makkelijk! Jezus moet vrij en Barabbas gestraft! Dat zou rechtvaardig en eerlijk zijn. Maar het gebeurt niet. De mensenmenigte schreeuwt dat Barabbas vrij moet, de moordenaar, de crimineel. En Jezus moet worden gekruisigd, de man die alleen maar lief had. Een aanfluiting! Maar Pilatus doet het. Pilatus laat Barabbas gaan en Jezus levert Hij uit aan de willekeur van het volk. Een grof schandaal was het en is het! Gerechtelijke moord!

Hemelse genade **dia**

Wat een contrast, vind je niet? Op het podium bij Pilatus staat een overduidelijke crimineel, een man die straf verdient. Naast hem staat de meest liefdevolle mens die er ooit op aarde is geweest. En wat een stuitende oneerlijkheid! De crimineel krijgt zijn vrijheid terug. En de man die het het minst van allemaal verdient, krijgt de doodstraf...

Dia En dat, lieve mensen, dat is Goede Vrijdag ten voeten uit. Treffender kan dit kan het haast niet gezegd worden. Precies wat er gebeurt op deze dag. Kijk hem gaan, Barabbas, het podium af, de boeien los. Misschien stonden er ook vrienden van hem in het publiek. Hij zoekt ze op. Ze slaan hem op de schouders. Heb jij even geluk! Niet te geloven! Wat heeft Barabbas gedaan of gezegd? Er staat niks over in de Bijbel. Niemand die het nu nog weet. In sommige latere tradities is Barabbas tot geloof gekomen, net zoals de Romeinse hoofdman bij het kruis. Dat zou natuurlijk mooi zijn. Maar er is gewoon niks over bekend. Zou hij ooit Jezus bedankt hebben? Iets gezegd dat daar in de buurt komt – bedankt?

Dat is maar zeer de vraag. Ik denk het niet. Lijkt me sterk. Verbijsterend is het, vind je niet? Barabbas vrij en Jezus dood. Maar dat is nou Gods genade. Zo werkt het precies bij Hem. Dit is het statement dat God maakt op Goede Vrijdag. De zondaar vrij en mijn Zoon dood. Je staat erbij en je hebt haast de neiging om tegen God te zeggen: Dat kan toch niet, dat laat U toch niet gebeuren, hou ze tegen daar – hij vrij en Jezus dood?! Maar dan zegt God: Ja, maar Ik hou van Barabbas, ik laat mijn Zoon sterven, zodat hij in vrijheid mag leven... Doe normaal, zeg je dan, hij gaat U er nooit van z'n leven voor bedanken, wie zegt dat hij zijn leven gaat beteren, waarom doet U dat voor hem? Ja, zegt God, Ik hou nou eenmaal van hem, Ik gun hem zijn leven, ook als dat betekent dat Jezus mijn Zoon daarvoor moet sterven....

Lieve mensen, weet jij wat je dan nog meer zou moeten zeggen? Hier val je als mens toch bij stil. Dit is gewoon niet te bevatten. Het is niet eerlijk! Het slaat nergens op! Barabbas vrij en Jezus dood! Maar God wil het zo. Daarvoor is Jezus gekomen. Dit is wat Jezus op aarde is komen doen. Dit is wat Jezus wil en doet. Barabbas vrij en Hij zelf dood. Snap jij er wat van? Ik niet. Dat is nou: hemelse genade.

Heerlijke ruil **dia**

Zie je ze daar naast elkaar staan bij Pilatus, Jezus en Barabbas? Maar vooral: zie je jezelf daar staan? Want wie is er schuldig hier? Wie verdient de doodstraf? Wie is het, die in opstand is gekomen tegen God? Wie is hier de leugenaar, de bedrieger, de moordenaar met woorden, blikken of gedachten, de opstandeling, de zondaar? Hij, Jezus, zoon van de Vader? Of jij, Barabbas, gevallen zoon van de Vader? Kijk, daar staan *wij*, daar sta *jij* en daar sta *ik*, met boosheid in je hart en bloed aan je handen. Maar jij mag gaan. Vrij, bevrijd, verlost, onschuldig verklaard! En Jezus sterft.

Vervloekt. Veroordeeld. Des doods schuldig!

Hier gebeurt waar Paulus en andere schrijvers in het Nieuwe Testament niet over uitgedacht en uitgezongen raken. Wat zij noemen: de harde kern van je geloof in God. De dag dat jij en ik uit de golven worden gered. Luther noemde het: de heerlijke ruil. Jezus dood en ik levend. Jezus schuldig en ik onschuldig. Jezus geboeid en ik bevrijd. Christus stierf voor ons toen wij nog vijanden waren. De wandaden van ons allen liet de Heer op hem neerkomen. Hij die geen zonde kende werd voor ons tot zonde gemaakt. Wij zijn Barabbas!

Dia De dag begon zo zwart voor ons. Gevallen. In opstand gekomen. In staat van beschuldiging gesteld. We zitten te wachten in onze dodencel. Straks komt er iemand tegen ons zeggen: Tijd om te boeten voor je misdaden, je verdiende straf te

ontvangen. Kijk, daar komt ie al aan. De deur gaat open. Maar wat we horen is dit: Je mag gaan, je bent vrij, alle aanklachten zijn geseponeerd, je strafblad vernietigd, je schuld betaald. Daar gaat Jezus en Hij sterft in jouw plaats. Hij heeft het allemaal op zich genomen. En Jezus knikt je toe en zegt: Geef maar aan Mij, je zonden, je pijn, je mislukking, je tekortschieten – Ik neem het mee naar het kruis. Deze dag is de dag van mijn dood, van door God verlaten en vervloekt worden aan het kruis. En daarom de dag van jouw bevrijding, de dag dat jouw leven begint!

Wat heeft Barabbas gedaan na deze dag? Heeft hij zijn leven gebeterd? Werd hij een volgeling van Jezus? Niemand die het weet of het zeggen kan. Maar jij kunt bepalen wat jij nu met jouw vrijheid gaat doen. Doe je net alsof er niks is gebeurd? Heb je gewoon geluk gehad? Dan zou deze dag toch nog eindigen in mineur. Pak de vrijheid die Jezus geeft. Dank hem op je blote knieën. En leef uit de vrijheid die Hij je geeft, elke dag!

Amen